No. 146. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

DINGSDAG 5 DECEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van Stad *BREDA*, herinneren bij deze allen en een iegelijk, dat bij Publicatie van den 6den Augustus 1819, het afsteken van vuurwerken, het werpen van zwermers en voetzoekers, het lossen van schietgeweer, en het loopen met brandend pikdraw op dezer Stads Straten, Markten en Pleinen is verboden, op eene boete van *zes Gulden* of eene gevangenis van *drie dagen*. Met waarschuwing, dat de Commissaris van Politie en de Koninklijke Maréchaussée zijn gelast, om op den aanstaanden Geboorte-verjaardag van Zijne Majesteit den Koning, toe te zien en te waken dat deze verordeningen door niemand worden overtreden.

Breda, den 4. December 1843.

De ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den December.

De hertog en hertogin *van Nemours* zijn den 23sten op St. Cloud aangekomen.

— Naar men verzekert zou er besloten zijn om nieuwe versterkingen naar Algiers te zenden. Het plan zou zijn, om tegen het aanstaande voorjaar nieuwe inspanningen op eene groote schaal te doen, om eenmaal te maken aan den oorlog tegen de Arabieren en hunne onderwerping te verzekeren vóór het tijdstip dat de hertog *van Aumale*, als gouverneur-generaal aan het hoofd der Afrikaansche bezittingen zou komen.

— Naar men wil zal het huwelijk van bovengemelden Prinsvan den loop der maand December te Napels gesloten worden; vervolgens zou hij zijne echtgenoote aan zijne familie alhier komen voorstellen en twee maanden later naar Algerie vertrekken.

— De *Moniteur* houdt de opgaaf van een getal batterijen, kompagniën mineurs en werklieden, die zich naar Algerie moeten begeven, gedeeltelijk ter vervanging van troepen die naar hunne kotpsen in Frankrijk terugkeeren.

— De minister van oorlog heeft in den laatsten tijd weder verscheidene depeches van den gouverneur-generaal uit Algerie betrekkelijk de jongste krijgsgebeurtenissen ontvangen, welke gedeeltelijk reeds door telegraphische berigten bekend zijn. Daaronder behooren een brief van den generaal *Cavaignac* aan den maarschalk *Bugeaud*, van den 9den November, waarin verslag gedaan wordt van de gebeurtenissen die de gedeeltelijke onderwerping en de dood van den kalifat *Sidi-Embarrach* zijn voorafgegaan, eenige rapport van den generaal *Sillègue* over zijn intogt in de stad Bentonde.

— De *Moniteur Algerien* van den 25sten November vermeldt de komst te Algiers van den hertog *van Aumale* in den nacht van den 20sten op den 21sten. De gouverneur-generaal *Bugeaud* heeft zich derstond aan boord van het stoomfregat *Asmodée* begeven om den Prins te begroeten, aan wien in den loop van den dag al de autoriteiten waren voorgesteld.

— Uit authentieke stukken is het gebleken dat zich in de laatste jaren meer dan 6000 Spaansche familiën, ten gevolge der aanhoudende burgerlijke onlusten in hun land, in Algerie hebben gevestigd.

— Men verzekert dat de spoorweg van Orleans naar Tours in het volgend jaar gereed zal zijn en voor het publiek zal kunnen worden opengesteld.

— Ter gelegenheid van den dertienden verjaardag der poolsche constitutie, hebben de in de hoofdstad vereenigde Polen en een gedeelte hunner fransche vrienden een groot feestmaal gehouden.

— Het dagblad *l'Ami de la religion* houdt een berigt, uit Rouaan geschreven, waarin gezegd wordt, dat hoogstwaarschijnlijk de parijsche bladen spoedig berigt zullen geven, dat de hertog van Bordeaux te Londen is aangekomen, om van daar naar Rome te gaan, ten einde bij den Paus, om tusschen beide te komen in den strijd dien sommige bisschoppen tegen de vrijheid van onderwijs, voeren, geheel ongegrond is. Van elders wordt verzekerd dat er volgeene diplomatieke stota opzigtelijk dit onderwerp heer gezonden gezant aan den Paus is ingediend, maar dat de hertog *van Aumale* bezoek zal gemeden en op zijne doorreize te Rome, den H. Vader een onderhouden, maar zijne poging in het Vatikaan niet zoude hebben gedragen. Overigens wordt beweerd dat de hooge geestelijkheid ten gevolge der tusschenkomst van hooger hand, bereidwillig zoude zijn om eene soort van wapenstilstand, mits dat de heer *Villemain* en een getal andere professoren van de universiteit verwijderd worden. Dit laatste zal intusschen wel nadere bevestiging behoeven.

— De heer *Charles Lacretelle*, door zijne geschiedkundige geschriften en velerlei staatkundige bemoeijenissen bekend, heeft den 29sten November voor het eerst weder sedert dingen tijd van zijn regt, om als hoogleeraar bij de Parijsche academie op te treden, gebruik maakt. Zijne hoogopgekomene jaren hadden hem onder aan zijne leerstoel verwijderd. Ditmaal heeft hij gesproken alleen met het door hem voordbrachte doel, om zich tegen de aanmatigingen der Jezuiten ten aanzien van het openbaar onderwijs in Frankrijk te verklaren en de Fransche universiteit tegen de beschuldiging van ongodsdienstigheid, die sommige bisschoppen aan de door haar aangestelde leeraren te laste legden, te verdedigen.

— Eergisteren avond is in de fransche comedie een nieuw stuk van den eenen bij het toeschouwend publiek zeer gelieften *Scribe* en dat bij gemeen schappelijk met den heer *Paul Duport* gemaakt had, vertoond: » *De voogdin of de bezwaren van den rijkdom*," uitgefluit en verworpen.

— In den Londenschen *Morning-Post* vindt men breedvoerige berigten wegens de aankomst van den hertog *van Bordeaux* te Londen, welke hebben, zoo als door andere bladen bevestigd wordt, door de heeren *de Pastoret*, die zich te dien einde van den Hertog hebben begeven, worden medegedeeld. Onze politieke bladen beijveren zich, om zulke artikelen geheel bij gedeelte over te nemen. Volgens dezelve, is de Hertog *van Bordeaux* op den avond van Maandag den 27sten November te Londen aangekomen en in het voor hem gereed gemaakte hotel in Belgrave-square door den heer *de Chateaubriand* ontvangen. Den volgenden dag heeft de heer *de Chateaubriand* aan den Hertog de te Londen aanwezige Fransche voorgesteld, waaronder vele edellieden en aanzienlijken, die enkel het kanaal waren overgestoken om den Hertog te begroeten en hulde te bewijzen. Volgens den *Morning-Post* bedraagt het aantal van deze aanzienlijke Franschen meer dan 300. Men telde daaronder vier leden der kamer van afgevaardigden, namelijk de heeren *Berryer*, hertog *de Kadamarkies de Preignes* en *Blin de Bourdon*. De hertog *van Fitz-James* heeft, na den afloop der recentie, in naam van al de overigen, eene aanspraak aan den heer *de Chateaubriand* gerigt, die door den *Morning-Post* in haar geheel wordt medegedeeld en waarvan de eerste zinsnede aldus luidt: » Na hulde aan den Koning van Frankrijk te hebben bewezen, bleef ons een andere pligt te vervullen over, die namelijk van hulde te brengen aan het koninklijk kind van het vaderland. Gij zijt in den raad onzer Koningen geplaatst geweest en gij gaaft hun, helaas, wijze raadgevingen in de dagen van tegenspoed; thans komt gij door uwe tegenwoordigheid de aftreksommen van *Lodewijk XIIII* ondersteunen."

Aan den Hertog *van Bordeaux* zelven heeft de *Morning-Post* eene aanspraak in den mond gelegd, waarin deze zinsnede voorkomt: » Ik bemin Frankrijk, omdat het mijn geboorteland is, en indien ooit mijne gedachten zich naar den troon mijner vaderen hebben gewend, dan was het alleen in de hoop van mijn vaderland te kunnen dienen met die beginselen en die gevoelens, welke de heer *de Chateaubriand* zoo roemrijk heeft verkondigd en die nogtans vele en zeer dierbare verdedigers in ons vaderland telden."

— Berigten uit Madrid tot den 26sten November, welke den heer *Pidal*, tot de gematigde partij in den Cortes behoorende, met 84 tegen 61 stemmen, die den afgetreden president van den raad *Lopez* toebehoorden, tot president van de kamer der gedeputeerden is gekozen geworden.

Voorts schrijft men uit Madrid van dezelfde dagteekening, dat het nieuwe kabinet reeds twee belangrijke maatregelen genomen had. In de eerste plaats waren naar de provincien bevelen gezonden, de benoemde stedelijke overheden door het ministerie *Lopez* bevolen, te staken. Voorts was besloten, om de nieuwe wapening der nationale garde van Madrid, vooreerst nog niet te doen plaats hebben.

In de zitting der kamer van gedeputeerden van den 25sten, zijn de decreten betrekkelijk de benoeming van het nieuwe ministerie medegedeeld. Het hoofd van dit laatste, de heer *Olozaga*, heeft bij die gelegenheid het woord opgevat en te kennen gegeven, dat de nieuwe ministers geen ontwerpen noch een programma kwamen aanbieden; dat zij vermeenden dat hunne vroegere staatkundige loopbaan der kamer waarborgen genoeg tot gerustestelling gaven; dat hij de vorige ministers niet hebbende kunnen overreden om hunne portefeuilles te behouden, hij zich verpligt had gezien, om zich aan de dienst van het land en der koningin toe te wijden. Dien ten gevolge had hij met zijne tegenwoordige ambtgenooten verstaan:

— Het Madridsch blad *Heraldo*, verzekert dat een soldaat van de [illegible] was omgekocht geworden, om gift in de spijzen van den generaal *Narvaez* te werpen. Steeds door de tegenwoordigheid van de bedienden in zijn misdadig ontwerp verhinderd, had hij eindelijk zijn voornemen geopenbaard en zijne medepligtigen genoemd. Nog aan een anderen aanslag bij gelegenheid dat de generaal het circus bezocht, was hij gelukkig ontkomen.

Ten hoogstedezelfden dage (2 *December*) waren geboteerd: 5 pCt. 22,16; 5 pCt. 82,20; pasbrieven, 100; Spanje 20⅛; Ned. 2½ pCt. 55; Rente 30⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten December.

Uit Weenen wordt geschreven dat aldaar het plan bestaat tot de oprigting eener wetenschappelijke Akademie, waar echter voornamelijk slechts de natuurkundige wetenschappen zouden onderwezen worden. Reeds vroeger had een dergelijk plan, doch op eene ruimere schaal bestaan, zoodat er ook leerstoelen zouden geweest zijn voor wijsbegeerte en geschiedenis, doch de zaak had toen geen voortgang gehad door de tegenkanting van vorst *Metternich*.

De zaken van Griekenland en Spanje blijven te Weenen de aandacht ten hoogste baren. Wat de eerste betreft, sluit het Oostenrijksche gewicht zich aan dat van Rusland aan, om de omwenteling als een onweerspreekbaar feit te beschouwen. Wat de Spaansche aangelegenheden aangaat, zoo moet de vedert eenigen tijd in Weenen vertoevende hertog van Lucca pogingen aanwenden, om een huwelijk tusschen koningin *Isabella* en zijnen zoon, den 20jarigen prins *Ferdinand*, doen te zetten.

De gewezen vorst van Servie, *Michiel Obrenowitsch*, is uit Weenen naar Berlijn vertrokken, en aldaar bereids aangekomen.

— Berigten uit Athene, van den 12 dezer, melden, dat de opening der kamers vertraagd tot den 28 November is verschoven, ten einde, ondanks er nog niet genoeg leden bijeen waren. Het getal der tegenwoordigen zoude tot het nemen van den besluit worden ten minste twee derden van dit getal vereischt.

De onlusten te Missolunghi zijn geheel gestild.

Volgens berigt uit Rome van 20 November, was den vorigen dag de kardinaal bisschop *Pedicini*, tweede deken van het H. collegie en vice-kanselier der Romeinsche kerk, overleden. Ook de kardinaal *Pacca*, het oudste lid van het H. collegie, bevond zich ernstig ongesteld, en men twijfelde aan zijn herstel.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den December.

De minister van financien heeft eene overeenkomst gesloten met de belgische bank, om tusschen de vier en vijf millioenen aan 25 cents stukken, die sedert jaren in de schatkist lagen, te doen verwisselen, in geldstukken van 25 en 50 centimes en 1 franc.

— Nog altijd is men bedacht op het bepalen van de zoogenaamde differentiële regten, bij den invoer der koopwaren. Men schijnt van de zijde van Nederland dienaangaande ernstige vertoogen te hebben bekomen, die niet zonder invloed zijn gebleven. Immers van de zijde van Antwerpen wil men het vaststellen dezer regten, met koste wat het wil, doordrijven. Hoe men er in Luik over denkt, is nog niet genoegzaam gebleken. Van den anderen kant doen zich Engelschen op, die belangrijke aanbiedingen doen, om eenen afdoenden invloed op het beheer van en het vervoer langs den ijzeren weg naar den Rijn te erlangen.

— Volgens een dezer dagen uitgegeven statistiek werk van den heer *Quetelet*, telde de bevolking van Brussel op den 1sten Januarij 1843, slechts twee personen boven de honderd jaren oud, te weten een man van meer dan 107 en eene vrouw van 103 jaren. De man, geheeten *J. B. Vonckers*, is te Zutphen geboren, is gedurende 13 jaren in krijgsdienst geweest en heeft twee malen de reis naar Batavia gemaakt; op zijn 45ste jaar begaf hij zich in 't huwelijk en telt thans 65 kinderen en kleinkinderen; nog zonder bril kan hij lezen, te voet naar Laeken wandelen en was gezond en opgeruimd.

— Te Gent bedroeg de bevolking op den 1sten Januarij 1843 100,810 zielen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den December.

Bij besluit van den 30sten November jl., n°. 63, heeft Zijne Majesteit, op het door hem daartoe gedane verzoek, een eervol ontslag verleend: aan *H. G. J. van Naerssen*, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Breda, en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats;

En zijn bij hetzelfde besluit benoemd: bij de dienstdoende schutterij te Breda: tot kapitein *J. A. van der Burgh*, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant nr. *P. U. J. Hollingerus Pijpers*, thans 2de luitenant; tot 2de luitenants *C. W. Rijken*, thans adjudant-onder-officier, en *A. A. van der Burg*, thans schutter.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 22sten November 1843, n°. 7, is aan Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst der generaal-majeur *F. D. Ochius*, kommandant van het leger in Nederlandsch Indie, verleend de rang van luitenant-generaal.

— In laatstleden Zaterdagsche zitting der tweede kamer der Staten-Generaal weder eene openbare zitting gehouden, waarin zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen met bijbehoorende ontwerpen van wet, memorien van toelichting en staten. Het eene ontwerp strekt tot regeling van het fonds wegens kolonisatiën van behoeftigen in de gestichten der maatschappij van weldadigheid, het andere heeft ten doel de regeling der uitgaven en inkomsten van onderscheidene op te heffen fondsen.

Het eerste ontwerp wordt tot vereffening van de uitgaven over de jaren 1841-1848 ten laste van het voormeld bijzonder fonds gedaan of nog te doen, vastgesteld eene som van ƒ 609,000, welke uitgaven zullen worden bestreden: 1) door het voordeelig saldo van het fonds op 1 Januarij 1842 à ƒ 32,812,28; 2) uit de bijdragen der gemeenten in voormelde jaren voor plaatsing en verzorging in de kolonien (voor 1841 slechts gedeeltelijk), ten bedrage van ƒ 557,000, 3) idem, van de provincien en gemeenten voor kosten van administratie, enz. ƒ 40,000; en 4) uit ingehouden of nog in te houden gelden op het pensioen der kolonisten à ƒ 1,358,37, alzoo ten gezamentlijke bedrage van ƒ 637,171. Met 1°. Januarij zal het voormeld fonds worden geneemd. Bijzonder fonds tot voldoening der uitgaven voortvloeijende uit de kolonisatie van behoeftigen in de kolonien der Maatschappij van weldadigheid. Uit dit fonds zal te rekenen van 1°. Januarij 1844 kunnen worden uitgegeven eene jaarlijksche som van ƒ 526,000 en deze uitgaven worden bestreden *a*) door de gelden welke door de gemeente-besturen, voor plaatsing en verzorging van behoeftigen in de kolonien, in de schatkist worden gestort, geraamd jaarlijks op ƒ 325,000; *b*) de gelden welke worden ingehouden op de pensioenen der kolonisten à ƒ 1000, en *c*) de gelden welke op de begrooting der staatsuitgaven jaarlijks of minder mogten worden uitgetrokken voor bijdragen in de kolonisatie van behoeftigen. Het was der regering voorgekomen dat allen de laatstbedoelde bijdragen op de staatsbegrooting behoeven voor te komen, zoo als dan ook heeft plaats gehad op die van 1841 en 1845 ten beloope ieder van ƒ 200,000, en het deelde haar ook omstandig zoo zijn om het cijfer der begrooting te dezer zake met nog ruim ƒ 325,000 te verhoogen.

De memorie van toelichting bindt het tweede hierboven vermelde ontwerp (de regeling der uitgaven ten laste van onderscheidene op te heffen fondsen) is van dezen inhoud:

De Regering, besloten hebbende om alle bijzondere fondsen, welke daartoe eenigerlei vatbaar zijn, op te heffen en, voor zoo veel zulks omtrent sommige uitgaven, die vroeger uit zoodanige fondsen werden bestreden, noodig mogt zijn, te elder als dan in de staatsbegrootingen op te nemen, zoo is deze wet diendende om de betalingen, welke gedurende de jaren 1842 en 1843 uit die op te heffen fondsen zijn gedaan of nog gedaan moeten worden, te kunnen verevenen en regelen.

De alhier bedoelde bijzondere fondsen, welke men besloten heeft te zullen opheffen, zijn de navolgende:

1°. Het, bij besluit van den 5den September 1834, n°. 85, uit de restantbegrooting van 1830 en vroeger daargesteld *bijzonder fonds voor nog te verrigten werken aan de Beersche Maas, en hetgeen daartoe betrekkelijk is*, waaruit in den jare 1842 is betaald eene som van *f* 600; welk fonds een batig saldo van *f* 24,457,60 zal opleveren.

2°. Het, bij besluit van den 10den Junij 1836, n°. 27, uit de bijdragen der provincien Overijssel en Drenthe en uit de daarvoor op de staatsbegrootingen toegestane gelden daargesteld *bijzonder fonds voor de herstelling en verbetering der Vollenhovesche en Hasselter dijken*, waaruit in de jaren 1842 en 1843 is betaald en nog betaald moet worden eene som van *f* 18,213,98; welk fonds een batig saldo zal opleveren van plus minus *f* 21,692,62.

3°. Het, bij besluit van den 14den December 1840, n°. 30, uit de bijdragen der provincie Groningen en uit de daarvoor op de staats-begrootingen toegestane gelden daargesteld *bijzonder fonds tot bestrating van den zoogenaamden zomerweg, van de stad Groningen tot de Friesche grenzen*, waaruit in de jaren 1842 en 1843 is betaald en nog betaald moet worden eene som van *f* 67,383,34; welk fonds een batig saldo zal opleveren van plus minus *f* 710,45.

4°. Het, bij besluit van den 14den December 1840, n°. 31, uit de bijdragen der provincie Friesland, der belanghebbende plaatselijke besturen en uit de daarvoor op de staats-begrootingen toegestane gelden daargesteld *bijzonder fonds voor de bestrating der groote wegen van Leeuwarden naar Harlingen en de Lemmer*, waaruit in de jaren 1842 en 1843 is betaald en nog betaald moet worden, eene som van *f* 323,853,33½; en welk fonds een batig saldo zal opleveren van plus minus *f* 1,330,06½.

5°. Het reeds van ouds, van voor den jare 1799, bestaande fonds, thans bekend onder den naam van *bijzonder fonds der Koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage*, waaruit over de jaren 1842 en 1843 is betaald en nog betaald moet worden eene som van *f* 5,453,10½; welk fonds, behalve het kapitaal inschrijving op het grootboek der 2½ pCts. nationale werkelijke schuld ad *f* 114,700, een batig saldo zal opleveren van plus minus *f* 17,70.

6°. Het, ter voldoening aan art. 9 der wet van den 25sten Januarij 1817 (*Staatsblad* n°. 6) daargesteld *bijzonder fonds der octrooiregten*, waaruit in de jaren 1842 en 1843 is betaald en nog betaald moet worden eene som *f* 123,378,15; welk fonds, behalve het kapitaal inschrijving op het grootboek der 2½ pCts. nationale werkelijke schuld ad *f* 151,400, een batig saldo zal opleveren van plus minus *f* 21,5[illegible].

7°. Het, bij art. 9 van het Koninklijk besluit van den 10den Januarij 1838, n°. 91, uit de bijdragen der provincie Noord-Holland, uit die der stad Haarlem en uit de opbrengst van het verhuurde gedeelte van het Paviljoen Welgelegen, bij Haarlem, daargesteld *bijzonder fonds voor het Paviljoen te Haarlem*, waaruit in de jaren 1842 en 1843 is betaald, en nog betaald moet worden, eene som van *f* 13,638,02½; welk fonds, door de hoogst noodzakelijk te doene buitengewone herstellingen aan het Paviljoen, waarschijnlijk geheel zal worden geabsorbeerd.

8°. Het, ten gevolge van het Koninklijk besluit van den 27sten Maart 1825, uit de opbrengst van den ijk der maten en gewigten, daargesteld *bijzonder fonds voor den ijk der maten en gewigten*, waaruit over de jaren 1842 en 1843 is betaald en nog betaald moet worden eene som van *f* 17,000; welk fonds een batig saldo zal opleveren van plus minus *f* 4,650,53½.

De voor den ijk der maten en gewigten in 1844 en 1845 te doene uitgaven alsmede de opbrengst, zijn in de begrootingen voor die jaren opgenomen.

9°. Het, ten gevolge van het Koninklijk besluit van den 8sten Augustus 1836, n°. 25, uit de opbrengst der *Staats-Courant*, daargesteld, bijzonder fonds voor de *Nederlandsche Staats-Courant*, waaruit, ten behoeve van die courant, betaald is eene som van *f* 5,651,33 het dienstjaar 1841 betreffende, en welk fonds een batig saldo zal opleveren van plus minus *f* 3,303,81.

In de staats-begrootingen van 1842 en vervolgens zijn de uitgaven zoowel als de opbrengst van de Nederlandsche *Staats-Courant* opgenomen.

Volgens art. 2 der concept-wet zullen de batige saldo's van deze opgeheven wordende fondsen, nadat het juiste bedrag door de Algemeene Rekenkamer zal zijn geconstateerd, in mindering worden gebragt van den achterstand van 1840 en vroeger, terwijl de bestemming van het gezamenlijk kapitaal inschrijving op het grootboek der 2½ pCt. nationale schuld ad *f* 266,100, toebehoorende aan het fonds van de Koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage en dan dat der octrooijen, door den wet nader zal worden geregeld.

Daar het fonds der octrooijen ingevolge van art. 9 der wet van 25 Januarij 1817 is daargesteld, zoo heeft men begrepen, dat de bij die wet gemaakte bepaling ook door de wet moest worden ingetrokken, tot welk einde art. 3 der concept-wet is dienende.

De vermeerdering van het Vde hoofdstuk der begrooting over 1844 en 1845, in art. 4 der concept-wet vervat, is een noodwendig gevolg te weeg gebragt door het opheffen der daarin vermelde bijzondere fondsen, waaruit de daarbij bedoelde uitgaven tot dusver zijn bestreden.

Daar voor beide gedeelten der kosten voor de Koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage en voor het Paviljoen Welgelegen de gelden zijn toegestaan, bij artikel 6 en 14 der 5de afdeeling van het Vde hoofdstuk der algemeene staats-begrootingen van uitgaaf over 1844 en 1845, zoo behooren die artikelen slechts vermeerderd te worden, respectivelijk met *f* 2,800 en *f* 3,200, volgens de twee hiernevens gevoegde uitgewerkten en toelichtenden staten, (sub 1ste en 2de bijlage); doch daar voor de kosten der octrooijen en daarmede, volgens de wet van 25 Januarij 1817, in verband staande uitgaven, tot dusverre op de begrootingen geene gelden zijn gebragt, zoo is het noodig, dat daarvoor een nieuw artikel worde daargesteld en dat wel in dezelfde afdeeling, het 26ste, onder benaming van: *kosten voor het werk der octrooijen en aanmoedigingsmiddelen voor kunst- en volksvlijt*, waarvoor, volgens den mede hierbij gevoegden uitgewerkten en toelichtenden staat (3de bijl.) benoodigd is eene som van *f* 15,500.

De middelen welke tot dusverre hebben gestrekt tot dekking der bovengemelde uitgaven zijn die, welke in art. 5 der concept-wet zijn opgenomen, alsmede het bedrag der jaarlijksche rente ter somme van *f* 6,652.50. van de inschrijvingen op het grootboek der 2½ pCt. nationale werkelijke schuld, te zamen *f* 266,100 bedragende en aan het fonds voor de Koninklijke bibliotheek en aan dat der octrooijen toebehoorende.

De geraamde opbrengst der octrooi-regten, in art. 6 voorkomende, is slechts uitgetrokken tot een bedrag van *f* 20,000, ofschoon, volgens het gemiddeld bedrag der ontvangsten over de laatste jaren, zulks ruim *f* 24,400 bedraagt, als hebbende opgebragt:

over 1840	*f* 31,694,42
» 1841	» 22,488,60
» 1842	» 23,821,72½
en » 1843	
berekend naar hetgeen in de 10 eerste maanden	
is ontvangen, plus minus op	» 19,800,00
te zamen	*f* 97,804,74½

waarvan het gemiddeld bedrag is van *f* 24,451,18[illegible].

Doch vermits het getal der octrooijen die gelijk worden, waarvan alzoo de regten worden betaald, geheel afhankelijk is van den wil van bijzondere personen, en zoo het zich laat aanzien de opbrengst over 1843 reeds minder zal zijn dan die der drie vorige jaren, zoo heeft men, zonder zelfs te gewagen van de mogelijkheid dat het onderwerp door eene nieuwe wet verandering zal ondergaan, de te ontvangen gelden voor 1844 en 1845 verre niet hooger te moeten ramen dan op *f* 20,000 voor ieder jaar.

In de zitting van laatstleden Zaturdag zijn nog ontvangen twee verzoekschriften, als: 1°. van verveners in Groningen, die een nieuw stelsel van belastingen op de brandstoffen voordragen, en 2°. van eigenaren van vaste goederen, die op eene meer gelijkmatige verdeeling van lasten aandringen, en die hopen, dat bij de invoering eener nieuwe algemeene belasting op de inkomsten, daarbij in aanmerking zullen worden genomen de reeds bestaande lasten, welke nu reeds op de vaste goederen gelegd zijn. Deze verzoekschriften worden verzonden aan de daartoe bestemde commissie, die, bij monde van den heer *de Wonchy*, verslag doet: 1°. op een adres van eene vrouw te 's Gravenhage, die zich beklaagt, dat haar man zonder haare voorkennis en verlof, ter zee is gegaan; omtrent welk adres overgegaan wordt tot de orde van den dag, en 2°. op een adres van eigenaren van vaste goederen in Vriesland, die almede verzoeken, dat de lasten, welke reeds op de vaste goederen gelegd zijn, bij de invoering eener nieuwe algemeene belasting op de inkomsten, wel in het oog worden gehouden, welk request ter griffie zal worden nedergelegd.

De voorzitter deelt mede, dat door de afdeelingen tot rapporteurs benoemd zijn: 1°. voor de ontwerpen der begrootingswetten, de heeren *Backer*, *van Goltstein*, *de Man*, *Muilsaers* en *van Dam van Isselt*, en 2°. voor de voordragten, betrekkelijk het getal van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, enz., de heeren *van Rappard*, *Gouverneur*, *Cost Jordens*, *Faber van Riemsdijk* en *van Panhuys*.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

— Uit 's Hage schrijft men:

Er worden in onze residentie toebereidselen gemaakt tot eene luisterrijke viering van 's Konings verjaardag op Woensdag aanstaande,

dezer. Zoo wel de tent Voorhout als op de Plaats, zijn van stadswege eerepoorten opgericht, en het Lange Voorhout zal bovendien prachtig verlicht zijn. Aldaar en op den Vijverberg zal des avonds zich muzijk laten hooren. Op gezegden avond zal er galacomedie zijn in den Koninklijken Franschen schouwburg.

Met genoegen vernemt men, dat het H. M. de Koningin dankbaar bevlogen heeft, aan den heer *Jo. C. Boon*, bouwmeester des Konings, wegens kostbare dorkspeld te vereeren, als een hernieuwd blijk van bijzondere tevredenheid, over de door hem verrigte werkzaamheden."

Zijne K. H. Prins *Hendrik* is heden morgen van Vlissingen, vanwaarts hij zich voor eenige dagen begeven had, teruggekeerd. Omtrent de komst en het verblijf van den Prins in gemelde stad, schrijft men, onder dagteekening van den 30 November, van daar het navolgende: "Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, welke met het Koninklijk stoomjacht *de Leeuw* alhier is aangekomen, heeft vergezeld van den heer schout-bij-nacht *Lubas*, directeur en commandant van de marine bij het Hoofddepartement van de Schelde, de fregatten *de Rijn* en *de Maas*, benevens de korvet *Boreas* en de brik *de Lynx* in oogenschouw genomen, waarna de benaming dier bodems is veranderd in die van H. K. H. Vlissingen vervolgens eene militaire wandeling hebben gemaakt. Naar men vernoemt, zou de zeilling voor de korvet *Boreas* en de brik *de Lynx* in de eerste dagen der maand December bepaald zijn."

Bij dispositie van Zijne Exc. den heer minister van Oorlog, dd. 17 Nov. jl. zijn de volgende officieren van den generalen Staf geplaatst, als: de kapt. *Schuurman* tot chef van den staf der 1ste brigade 1ste div.; de kapt. *Jakob* tot chef van den staf der 2de brig. 1ste div.; tot adjudant van den kommandant dezelve; de kapt. *de Petit* tot chef van den staf der 1ste brig. 2de div.; de kapt. *van Motz* tot chef van den staf der 2de brig. 2de div.; tot adjudant van den kommandant dezelve; de kapt. *van Haarst* tot chef van den staf der reserve-brigade; de kapts. *de Swarz*, tot adjunct van den chef van den staf der 1ste div. inf.; de kapt. *Pichot*, tot adjunct van den chef van den staf der 2de div. infanterie; . . . . . en de kapt. *Klapp*, tot adjunct van den chef van den staf der brig. kavallerie.

— Uit Harderwijk schrijft men van 1 December:

"Heden 2 dezer zal van hier, onder geleide van den 2den luit. *van der Broeck*, te water naar Hellevoetsluis vertrekken een detachement, sterk 2 officieren, 2 onderofficieren en 4 manschappen, waaronder 8 volontaire onderofficieren: de baron *van Till*, de baron *van Boecop*, *Klings*, *Muller*, *D. Kraft*, *G. Kraft*, *Wagner* en *Melling*, de welke door hun goed gedrag bijzonder bestemd zijn voor de Cochenille-cultuur op Curacao; zullende dezelve met Z. M. transportschip *Willem Frederik Hendrik*, onder Bevel van den 1sten luitenant ter zee, *ddh* [illegible], naar de West-Indien worden overgevoerd.

Heden 7 dezer zal mede van hier, onder geleide van den [illegible] naar Vlissingen een detachement sterk 30 manschappen, waaronder 2 volontaire officieren, ten einde met Z. M. [illegible] te worden teruggebragt."

— Den 6 Dec. zal eene maansverduistering plaats hebben, welke om 11 ure 38 minuten een aanvang zal nemen, en 1 ure en 25 minuten eindigen. De maan zal op haar meest 2½ duim over de zelve verduisteren, benoorden het gesternte *den Orion*.

Te AMSTERDAMSCHE BEURS van 3 Zaterdag was de sluiting: Nat. 2½ pCt. 50 dec. coup. 5 pCt. 99 ⅛ ex. zest.; Amort. Syndic. 4½ pCt. 94⅛; 3½ pCt. 70; Domein Leen 100½; Handelmaatschappij 133 drie achtste; Holl. Spoorweg 58¼; Rijn-Spoorweg 91; Haarlemmermeer 105¼; Rusland 107¾; 4 pCt. 90⅝; Inschr. in Assignaten 6 pCt. 70⅛; Certif. van dito 72⅛; Spanje 21 elf zest.; 3 pCt. 32⅜; Passieve 5⅜; Portug. te Lond. 2½ pCt. 44; Oostenr. Metall. 108¾; Polen 168½.

Oproeping van Schuldeischers.

De Bekende en onbekende Schuldeischers, in den gecedeerden Boedel van CORNELIS EPOL, Bakker en Koperslager, en deszelfs huisvrouw JANE HENRIETTE VAN KETEL, Modemaakster, huidige beide echtgenoten, te *Breda*, dewelke op de eerste bijeenkomst tot verificatie der Schuldvorderingen niet zijn verschenen, worden hiermede, behoudens het advijs van den E. A. Heer Regter-Commissaris, *andermaal uitgenoodigd*, om op Zaterdag den 30 December 1843 des voormiddags ten 11 uure te compareren in het gehoorzaal van het Paleis van Justitie te *Breda*, ten einde alsnog hunne Schuldvorderingen te doen verifiëren.

De Curator,
A. KERSTENS.

De Notaris VAN NAERSSEN, te *Breda*, zal op eigen Principaal, op *Donderdag den 7e December* 1843, des morgens te 10 uren, publiek Verkoopen

Ongeveer 60 Kavels Zware IJPEN en KANADASCHE SNOEITAKKEN, benevens circa 150 stuks ditto BOOMSTAMMEN, liggende op den Hoofdwal der Vesting *Breda*, tusschen het *Kegelpark* en de *Klooster-Caserne*.

Zullende al hetzelve twee dagen vóór de Verkooping gekaveld voor een ieder te zien zijn.

VERKOOP VAN

VASTE GOEDEREN,

te BREDA.

K. H. BODE, Notaris te *Princenhage*, zal, den 14. *December* 1843 VEILEN en den 28. daaraanvolgende VERKOOPEN, des avonds te 7 uren, bij de Weduwe OERS, op de Groote Markt, te *Breda*:

1e Koop.

Eene moderne, zeer hecht gebouwde HUIZINGE, bestaande in 3 BENEDEN- en 9 BOVENVERTREKKEN, met Pleinen bezeten, ZOLDER, ruime KELDER, GEMAKKEN van allerhande aard, staande en gelegen te *Breda*, op de Groote Markt, Wijk A, N°. 406. Kadastraal ingedeeld Sectie B, N°. 734, groot 1 Roede, 62 Ellen.

In gebruik te aanvaarden 1 Mei 1844.

Te zien den 8, 9, 11 en 12 December 1843, van 11 tot 2 uren, mits vooraf aanvraag doende bij den bewoner den Heer G. VAN DEN ENDEN.

Men kan de helft der Kooppenningen bij Hypotheek, à 5 pCt. 's jaars, op het Huis gevestigd houden.

2e Koop.

Een HUISJE en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, in de Molenstraat, Letter A, N°. 334. Kadastraal ingedeeld Sectie B, N°. 819, groot 72 Ellen.

Verhuurd aan C. FENS voor *f* 48,— 's jaars, tot 1 Mei 1844.

3e Koop.

Eene HUIZINGE met ACHTERKAMER en ERVE, met daarnevens loopende GANG, PLAATS, REGENPUT, POMP en verdere Gemakken, staande en gelegen te *Breda*, in de Karrestraat, Letter R, N°. 10. Kadastraal ingedeeld met de 4e Koop Sectie B, N°. 717, der grootte van 1 Roede, 47 Ellen.

Verhuurd aan BART VAN PRUISSEN, voor *f* 10,— per maand, tot 1 Mei 1844.

4e Koop.

Een groot PAKHUIS en ZOLDER, staande en gelegen te *Breda*, in de Karrestraat, achter den 3e Koop, met dezelve Kadastraal ingedeeld Sectie B, N°. 717, ter grootte van 1 Roede, 47 Ellen.

Aan te vaarden in gebruik met 1 Mei 1844.

Deze 4 Koopen zullen, zoo bij gezamenlijke als bij afzonderlijke inzetting, bij combinatie worden aangeboden.

Nader te bevragen bij den Notaris voornoemd.

*** Heden zijn bij L. E. BOGGIE en ZOON, te Groningen, verschenen en aldaar, te Utrecht, bij van Terveen en Zoon, te bekomen, en alom verzonden:

1.
TIENDEGROOT VOLKS-ALMANAK
VOOR HET JAAR 1844.

Met het portret en de levensschets van wijlen den oud Burgemeester Mr. H. M. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK, voorts met 3 platen, de afbeelding van de geslechte Luisteegpoort, de Mankeverbrug bij de kolonie in de Peel, de geboorte-, woon- en sterfhuizen van *Baruch de Spinoza*. Bijdragen van de heeren Prof. *H. W. Tydeman*, Mr. *J. L. De Neveu*, Mej. *P. Moens*, Ds. *Dusseau*, benevens aan *Petronella Moens*, *R. H. van Somteren*, *D. J. den Beer Poortugael*, Ds. *J. J. Numan*, *T. B. Christiemeijer*, *F. Wijman*, *L. E. Bosch*, enz. in karton *f* 1,20.

Dit jaarboekje, in karton gebonden, is verkrijgbaar gesteld tegen *f* 1,00 voor H. H. Intekenaren, die verpacht worden zich bij hunne opgaven te verklaren of zij het ongebonden of gebonden verlangen.

2.
MINIATUUR-ALMANAK
VOOR 1844.

Opgedragen aan H. K. H. de Erfgroothertogin *van Saksen Weimar Eisenach*. Vergulde op snede, in zeker omslag, met fraaije gravure, bevattende 365 dagen, voorzien. Prijs *f* 1,25.

3.
CONGREVE PLAK-ALMANAK
VOOR 1844.

Prijs 30 Cents.

4.
PETRONELLA MOENS.

Vijf en twintigjarig gedenkfeest, in twee stemmige Koralen, ter gelegenheid van Zang- en gewone Scholen, Muzijk van *C. Kist*. *Opgedragen aan de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst*. *f* 0,50.

5.
HERVE EN WILLEM VAN ORANJE.

Een verhaal uit het begin der XVIe eeuw, 1. deel. 429 bladzijden. à *f* 3,50.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekhandelaars.